

Predikan av Jenny Arnerlöf på Kristi förklaringsdag 2022 i

Norrmalmskyrkan

Hur lång tid efter händelsen på förklaringsberget tror ni att det skulle kunna tagit för Petrus att komma på tanken att han borde ha tagit av sig sina skor däruppe? Det är ju lätt att vara efterklok (särskilt i uppståndelsens ljus som är facit när det gäller de märkliga ljusen vi möter i dagens texter. Det ska vi återkomma till).

Mose tog av sina skor vid sitt första möte med Gud på berget Horeb där han såg Guds märkliga ljus i busken som brann utan att brinna upp. Han fick ju vägledning av Gud angående skorna i just den stunden så vi bör inte tänka högre om honom än vad vi gör om Petrus. Mose var förmodligen lika impulsiv som Petrus. Omnämmandet av den brinnande busken påminner oss om att vistelsen på Sinai berget från dagens text inte var Moses första möte med Gud på ett berg. Det var ju hans tredje möte.

Man kan inte låta bli att undra varför det var först efter sitt tredje möte med Gud som hans ansikte började lysa med en märklig strålgans. Kanske berodde det på att mötet i dagens text var första gången som Mose mötte Gud när han var medveten om sitt eget behov av Guds nåd och förbarmande. I hans tidigare möten och samtal med Gud hade fokus legat på uppdraget att leda folket till frihet och utveckla Guds förbund med dem.

Mose var Guds man för jobbet och tillsammans med Gud hade han varit med om stora ting. Men vid hans andra vistelse på berget, när Mose fick budorden som var förbundets regler, hade något väldigt olyckligt hänt. Redan uppe på berget hade Gud berättat för Mose att Israeliterna hade avvikit från Guds väg, men när Mose gick ner och såg deras fest med den gyllene kalven i centrumet blev han vred. Han kastade ner och slog sönder stentavlorna med förbundets budord som Gud hade skrivit med sitt finger.

Under Moses tredje vistelse med Gud på berget, när han var fri från illusioner om sig själv och människorna han hade kallats att leda, vädjade han om att få se Guds härlighet. Det var mötet med Gud i det där illusionsfria ögonblicket som förändrade Mose på ett sätt som han inte själv märkte omedelbart. Det var ju Israeliterna som märkte det först och mötte honom med en blandning av skräck och fascination.

I sitt samtal med Gud vid den där tredje vistelsen på berget bad Mose om att få se Gud. Insikten om hans egen begränsning och uppdragets storhet fick honom att förstå att alla hans egna sätt att se var för små och begränsade. Hans föreställningsförmåga behövde utsättas för något större om han skulle kunna uppfylla sin kallelse på ett bra sätt. Guds uppenbarelse av sig själv – härligheten av Guds nåd och förbarmande – var omvandlande för Mose.

En begränsad föreställningsförmåga var också det som hindrade Petrus från att tänka klart på förklaringsberget. Vi fokuserar på Petrus då han var den enda av de tre lärjungarna som sade något som bevarats. Det var ju också Petrus som sex dagar tidigare hade bekänt att Jesus var Messias. Han var inte helt blind, han förstod att Jesus var annorlunda samtidigt som han såg med en väldigt begränsad uppfattning av vad det betydde att Jesus var Messias. För direkt efter hans bekännelse av detsamma försökte Petrus tillrättavisa Jesus när han talade om för lärjungarna att han skulle lida och bli dödad.

Det var sex dagar efter den händelsen som Jesus tog med sig Petrus, Jakob och Johannes upp på ett högt berg. Att det var just de tre som var tillsammans med Jesus är viktigt. De nämns på detta sätt mer än de andra

lärjungarna och när vi möter dem tillsammans på detta vis skall vi tänka på kyrkan i sin helhet.

Petrus, klippan, står för den organiserade kyrkan. Johannes är lärjungen som lutade sig nära mot Jesus hjärta under den sista måltiden och förmedlar en slags inre mening med evangeliet han skrev. Och Jakob i denna text är Johannes broder, som dödades av Herodes Agrippa (Apg 12) för evangeliets skull. Dessa tre hade ledande positioner i den tidiga kyrkan och symboliserar olika sätt att utföra uppdraget som lärjunge.

Det de såg på berget var Guds sätt att säga att hans älskade son Jesus förkroppsligar och ger uttryck för allt som lagen och profeterna försökte säga på ett ofullkomligt sätt. "Detta är min älskade son, lyssna till honom" ljud Guds röst från molnet. Och plötsligt fanns bara Jesus kvar. Budskapet kan inte vara tydligare - det är Jesus ord som räddar och ger liv. Hans ord skall få prioritet. Det är genom Jesus som vi ska läsa och förstå Bibelns vittnesbörd. Hans barmhärtighet och sätt att använda makt är den perfekta uppenbarelsen av Gud och Guds hjärta.

Ljuset som Jesus genom sin verksamhet förmedlade i en värld drabbad av mörker motsvarar inte världens bild av ljus och härlighet i första hand. Men ljuset på berget säger att det är världens bild av härlighet som behöver utvidgas. Jesus är Guds levande Ord som Bibelns ord anstränger sig att uppenbara. Utseende till trots är Jesus den som besitter en ära och makt som ingen jordisk makt kan överträffa. Där han och det Gamla Testamentets lag och profeter säger olika saker är det Jesus som vi ska lyssna till.

Petrus försök att tillrättavisa Jesus sex dagar innan deras vandring uppför berget avslöjar att det inte var självklart för lärjungarna att Jesus ord vägde

tyngst. Jesus sätt att leda motsvarade inte deras förväntningar av en person utrustad med makt och härlighet. Han var nöjd att umgås med människor som varken var framgångsrika eller mäktiga. Han brydde sig om människor som de anständiga fann avskyvärda och sökte att återställa dem till församlingens gemenskap. Det är viktigt att komma ihåg det inför Pride veckan. Jesus gjorde inte vad som förväntades och uppe på berget fick de se honom i all hans härlighet och höra Guds beröm och befallning. För ett kort ögonblick fick de tre lärjungarna vara med om något som sprängde gränserna av deras föreställningsförmåga.

Kanske behöver vi alla en vistelse på berget med Gud då och då för att utvidga vår föreställningsförmåga. Vi behöver tillfällen där vi blir av med illusioner om att vår egen anständighet kan frälsa och förvandla oss till förmedlare av Guds härlighet. Bara Guds nåd och förbarmande kan göra det.

Stundom behöver vi befrias från de många sakerna som hindrar oss från att se på tillvaron med hopp och tilltro till Guds rikes närvaro. Petrus, Johannes och Jakob såg Guds rike komma med makt på förklaringsberget. Inte tvingande makt utan kraften som är Guds obeskrivliga skönhet. Ofta ser vi förbi Guds rike för att vi är som Petrus, formad med en annan bild av makt och därmed utrustad med en reflex som vill undvika lärjungaskapets lidande. När vi har erfarit Guds nåd och förbarmande som gång på gång täcker över vår brist blir vi över tiden omvandlat till människor som kan förmedla Guds rikes ljus och närvaro i mörka situationer, även när det kostar oss något att göra det.

Förklaringsberget markerar Markusevangeliets vändpunkt. När de kommer från berget handlar resten av berättelsen om Jesu väg till Jerusalem där

han skulle lida och bli dödad. Markus, Matteus och Lukasevangeliet har alla denna berättelse där Jesus härlighet blir synlig på förklaringsberget men Johannesevangeliet är annorlunda. I Johannesevangeliet är det just när Jesu svåraste stund av självutgivande tar vid som Johannes skriver att hans härlighet blev fullt synlig. Det är som om Johannes ville hejda oss från en lärjungaskap som bara sökte skönhet på berget.

Vistelsen skänkte inte de tre lärjungarna fullständig klarhet. På väg ner från berget gick deras tankar igång i ett försök att förstå vad de hade sett och hört samt Jesu egna ord om sin stundande död och uppståndelse. Men ljuset de hade sett var ju evighetens och uppståndelsens ljus – ett ljus som de sakade referensramar för just då men som de över tiden omvandlades av.

Det finns mycket som pekar på att vi går en utmanande höst till mötes. Om vi ska kunna vittna om Guds rikes närvaro och ett alternativt sätt att leva behöver vi en utvidgad föreställningsförmåga. Jag började med en fråga om hur länge det skulle kunna ta innan Petrus insåg vad som hade varit en bättre reaktion på förklaringsberget. Jag tycker att jag alltför ofta är efterklok kring situationer jag hamnat i där mitt sätt att agera eller reagera talar mer om min egen självupptagenhet och begränsad föreställningsförmåga än vad de vittnar om Guds rikes sköna kraft och närvaro. I sådana stunder är det viktig att komma ihåg att mitt hopp inte är i min egen förmåga att göra allt rätt. Vårt hopp är Gud, som alltid finns där med sitt ansikte vänt mot oss. I den bemärkelsen liknar vi månen, som har inget eget sken utan bara speglar ljuset som den får av solen.

Gud kan och vill ge oss en föreställningsförmåga som svarar mot Guds rikes storhet om vi vill få det. Jag tror att vi kan förbereda oss för det genom att vända oss mot Gud med en klar vision av Guds nåd och barmhärtighet mot

oss, och genom att fästa vår uppmärksamhet på Guds älskade son, Jesus Kristus med en beredskap att "Lyssna till honom". Amen.